

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA

RODZINY ZA ROK 2021

1. WSTĘP

Zgodnie z art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dziennik Ustaw rok 2018 poz. 998) o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Burmistrz Miasta przedstawia Radzie Miasta roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Obowiązująca od 1 stycznia 2012 r. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej porządkuje i reguluje kwestie związane z pomocą dziecku i rodzinie przez państwo i samorządy. System ma za zadanie wzmocnić wsparcie dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a w konsekwencji w przyszłości ograniczyć liczbę dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzinach zastępczych. Pomoc dotyczyć ma również rodzin, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi, pozbawionymi opieki rodzicielskiej.

W świetle ustawy obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej (art. 3 ust.1) ww. ustawy. Obowiązek, o którym mowa jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Na terenie Miasta Sejny istnieje szereg instytucji działających na rzecz wspierania dzieci, młodzieży i rodzin.

Wśród nich należy wymienić: - szkoły, przedszkola,

- Poradnię Psychologiczno - Pedagogiczną
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Komendę Powiatową Policji
- placówki służby zdrowia,
- organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie.

2. ZADANIA GMINY

Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej nałożyła na gminę zadania, mające na celu stworzenie i realizowanie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie, do których w szczególności należy:

1. opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach opracował projekt Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021, który został przyjęty Uchwałą Rady Miasta Sejny.
2. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny.
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach w 2020 r. zatrudnił asystenta rodziny, obecnie nie zatrudnia asystenta rodziny jednak wszystkie rodziny przeżywające trudność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych są obejmowane pracą socjalną świadczoną przez pracowników socjalnych
3. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających - na terenie Miasta Sejny nie funkcjonują rodziny wspierające.
4. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci - na terenie Miasta Sejny
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Lp.	Liczba dzieci	2021
1.	Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych spokrewnionych	6
2.	Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych	5
3.	Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	2
	Razem	13

Tabela 1. Dane dotyczące liczby dzieci umieszczonych w systemie pieczy zastępczej.
Źródło: Opracowanie własne MOPS

Dane dotyczące poniesionych wydatków Miasta Sejny za pobyt dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2021 r. wynosiły łącznie **90 964,07 zł** w tym :

- Miasto Sejny za pobyt dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w 2021 r. wydatkowało kwotę - **65 714,54 zł**
- Miasto Sejny za pobyt dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych 2021 r. wydatkowało kwotę – **25 249,53 zł**

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej albo instytucjonalnej pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka albo środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz środków finansowych na bieżące funkcjonowanie tej placówki.

Przy czym do wydatków tych zalicza się:

- 1) świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka;
- 2) dodatek do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka;
- 3) dofinansowanie do wypoczynku dziecka;
- 4) świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka;
- 5) świadczenie przyznane w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego lub innego zdarzenia mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki;
 - 5a) środki finansowe na pokrycie nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka w rodzinnym domu dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka;
- 6) środki finansowe na pomoc na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie;
- 7) środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa, rodzina zastępcza niezawodowa lub w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka, oraz środki finansowe związane ze zmianą tego lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym;
- 8) świadczenie związane z remontem lokalu mieszkalnego (w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym), w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa lub jest prowadzony rodzinny dom dziecka;
- 9) wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzenia dla zawodowej rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka i osób zatrudnionych w rodzinie zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka lub zajmujących się opieką i wychowaniem w rodzinnym domu dziecka;
- 10) świadczenia dla rodziny pomocowej.

6. ASYSTENT RODZINY

Do sierpnia 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach zatrudniał asystenta rodziny, którego zadaniem była współpraca z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej . Asystent rodziny prowadził pracę z 2 rodzinami .

7. WSPÓŁRACA Z INNYMI PODMIOTAMI

Na terenie Miasta Sejny istnieje szereg instytucji działających na rzecz wspierania dzieci, młodzieży i rodzin. Poniżej przedstawiam działania poszczególnych instytucji w zakresie wspierania rodziny :

Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna :

- terapia logopedyczna,
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne,
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze,
- terapia pedagogiczna,
- zajęcia wspomagająco-rozwojowe

Porady, rozmowy dla rodzin oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów małżeńskich poprzez:

- poradnictwo małżeńskie indywidualne i grupowe,
- poradnictwo psychologiczne,
- mediacje i negocjacje,
- indywidualne wsparcie i terapia dla osób w trudnej sytuacji,
- poradnictwo w zakresie terapii uzależnień

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych :

- działalność specjalisty psychoterapii uzależnień – konsultacje indywidualne i grupowe dla osób uzależnionych oraz motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego
- działania psychologa – indywidualne porady psychologiczne
- konsultacje psychologiczne indywidualne i grupowe dla osób współuzależnionych
- porady prawne dla osób uzależnionych i członków rodziny
- udział w kampanii „Przeciw pijanym kierowcom” – dystrybucja ulotek profilaktycznych wśród mieszkańców miasta
- udział w zadaniu profilaktycznym „Rodzinne Mikołajki”
- organizacja spotkania edukacyjnego poświęconego uzależnieniom pn. „Dobrze, że jesteś – droga od kryzysu do radości” – z udziałem Lecha Dyblika i Rafała Porzezińskiego.

Zespół Szkolno- Przedszkolny w Sejnach :

- „Postaw na rodzinę” kl. IV – VIII
- Realizacja zajęć „Uzależnienia” w kl. I- II
- „Profilaktyka uzależnień” w kl. V – VIII
- Szkolny Program Profilaktyki „Sobą być dobrze żyć”
- „Bezpieczna droga do szkoły”
- „Bezpieczne ferie zimowe”
- „Bezpieczne wakacje”
- „Przeciw agresji” w kl. I – III
- „Wygrać z agresją” w kl. IV – VIII
- „Dzień Bezpiecznego Internetu”
- „Cukierki” kl. I – II
- „Przyjaciele Zippiego” kl. I – III
- „Strażnicy Uśmiechu” kl. I – III
- „Trzymaj formę” kl. VI
- Unplugged kl. VII – VIII

Ponadto na bieżąco realizowane są programy:

- spotkania z panią psycholog dotyczące integracji w grupie i przeciwdziałania agresji w grupie rówieśniczej
- realizacja zajęć „Uzależnienia”
- realizacja programu profilaktycznego „Zwyciężamy swoje słabości”
- rozwiązywanie problemów dotyczących zachowania uczniów na bieżąco, zgodnie z „Procedurą rozwiązywania problemów...”
- stosowanie systemu interwencyjnego na temat agresji i profilaktyki uzależnień
- szukanie odp. na pytanie „Dlaczego jesteśmy agresywni?”
- minimalizowanie przejawów przemocy i zachowań nieakceptowalnych społecznie
- promowanie bezpiecznego korzystania z internetu, publikowanie na witrynie internetowej szkoły wykazu stron dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu
- eliminacja i zapobieganie zjawiskom przemocy i agresji poprzez prowadzenie lekcji wychowawczych poruszających problematykę zachowań agresywnych i sposobów radzenia sobie z nimi

Działania zaradcze na poziomie klasy:

- monitorowanie potrzeb klasowych w zakresie zapobiegania agresji według potrzeb klasy i wychowawcy
- ustalanie programu klasowego zawierającego normy postępowania zapobiegające agresji i przemocy (wyjaśnienie problemu, nagrody i kary)
- przeprowadzenie badań socjometrycznych klasy w celu wyodrębnienia agresorów i ofiar
- przeprowadzenie cyklu lekcji wychowawczych zapobiegających agresji, przemocy, uzależnieniom, dotyczących integracji klasy, rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z trudnymi emocjami, stresem itp.
- spotkanie z przedstawicielami Policji o odpowiedzialności prawnej nieletnich - konkurs wiedzy na temat zdrowego stylu życia „Trzymaj Formę” o aktywnym spędzaniu czasu
- gazetki ściennie na temat „Agresji szkolnej” i o „Tolerancji” i „Prawach dziecka”
- program profilaktyczny „Postaw na rodzinę”, zajęcia na godzinach wychowawczych
- lekcje informatyki: bezpieczeństwo w sieci
- współpraca z rodzicami
- współpraca z Policją, Sądem Rodzinnym, MKRPA
- prowadzenie zajęć o umiejętnościach, asertywności, okazywanie własnych uczuć

- wpajanie nawyków kulturalnego zachowania, poszanowania drugiej osoby, rozwiązywanie konfliktów bez przemocy, sposoby radzenia sobie ze stresem, procedury postępowania, kontakt z rodzicami
- rozwijanie poczucia odpowiedzialności za podejmowane decyzje

Indywidualne rozmowy z rodzicami, zebranie z rodzicami na temat agresji, działania zaradcze na poziomie jednostki

- poradnictwo psychoedukacyjne dla rodziców prowadzone przez specjalistów i wychowawców
- współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w przeciwdziałaniu zagrożeń wynikających z wszelkiego rodzaju uzależnień i zachowań nieakceptowalnych społecznie oraz koronawirusa Covid 19
- poradnictwo psychoedukacyjne nt. „Korzyści i zagrożenia korzystania z internetu”
- w ramach współpracy z rodzicami jest realizowany program „Zagrożenia z komputera i internetu”
 - rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami uczniów, których problem dotyczy
 - wspólne rozwiązywanie konfliktów – stosowanie procedur dyscyplinarnych
 - wyrabianie w uczniach odpowiednich postaw prospołecznych
 - wyposażenie uczniów w umiejętności prospołeczne
- szkolenie dla rodziców ze specjalistą od odżywiania w ramach realizacji programu „Trzymaj formę”
- szkolenie dla rodziców w ramach programu profilaktycznego „Unplugged”

Szkoła Podstawowa w Sejnach informuje o zrealizowanych następujących działaniach na rzecz wspierania rodziny :

- spotkanie z policjantem – kl. I-III i oddziały przedszkole „Bezpieczna droga do szkoły’
- spotkanie z policjantem dla klas IV-VII zasady ruchu drogowego dla rowerzystów
- zorganizowanie konkursu plastycznego w ramach profilaktyki – „ Papierosom mówię NIE” dla klas IV-VIII,

- realizacja programu profilaktycznego Postaw na Rodzinę na godzinach z wychowawcą
- przeprowadzenie konkursu profilaktycznego dla klas II-IV „Palenie szkodzi”
- dla dzieci przedszkolnych i klas I-II „Jedz z głową – zaplanuj swoje menu na jeden dzień, tak aby było zgodne z zasadami zdrowego żywienia”
- przeprowadzono projekt profilaktyczny „Zwyciężamy swoje słabości”
- zorganizowano pogadanki nt. „ Szkodliwości palenia papierosów” ucz. Kl. II-IV a przedszkolakom i kl. I - „Zdrowo się odżywiamy”
- zrealizowano zajęcia profilaktyczne przy współpracy z MKRPA w Sejnach „ Przyjaciele Zippiego” , „Strażnicy Uśmiechu”.
- udostępnienie materiałów dla rodziców jak zaplanować pracę dzieci w trakcie nauki zdalnej oraz jak radzić sobie z problemami dzieci zamkniętych w domu,

Prowadzenie zajęć i spotkań z pedagogiem:

- konsultacje indywidualne stacjonarnie i online,
- zorganizowano pomoc psychologiczno - pedagogiczną uczniom wymagającym wsparcia,
- użyto sprzęt komputerowy do nauki zdalnej uczniom najbardziej potrzebującym,

Komenda Powiatowa Policji w Sejnach :

- Pracownicy policji, szczególnie dzielnicowi w ramach swoich obowiązków prowadzą działania informacyjne wobec osób potrzebujących poprzez wskazywanie możliwości wsparcia przez instytucję pomocowe ,
- Udzielanie wsparcia instytucją w ramach podejmowanych działań interwencyjnych

Powiatowy Urząd Pracy :

- Obsługa Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej,
- Usługi w ramach instrumentów rynku pracy

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sejnach

W roku 2021 PCPR w Sejnach prowadzono bieżącą pracę z rodzinami zastępczymi jak również rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizowano posiedzenia zespołu ds. okresowych ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. Na posiedzenia zapraszano także rodziców biologicznych dzieci w celu ustalenia ich bieżącej sytuacji oraz możliwości przejęcia przez nich opieki nad swoimi dziećmi.

PCPR w Sejnach udzielało specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, rodzinnego oraz pracy socjalnej. Udzielało również informacji o prawach i uprawnieniach w tym możliwości uzyskania wsparcia finansowego czy dofinansowania. W roku 2021 łącznie udzielono ponad 600 porad.

PCPR w Sejnach zamieszczano na stronie internetowej bieżące informacje dotyczące możliwości otrzymania wsparcia w postaci udziału w projektach, programach czy różnych inicjatywach podejmowanych przez Powiat Sejneński jak również inne podmioty w tym dotyczące m. in. przemocy w rodzinie, osób starszych i niepełnosprawnych, uzależnień, problemów opiekuńczo wychowawczych.

Udzielano również wsparcia osobom niepełnosprawnym. W tym m. in. udzielano informacji o ich prawach i uprawnieniach oraz o zadaniach realizowanych ze środków PFRON. Udzielano pomocy osobom niepełnosprawnym w zakresie ubieganiu się o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Suwałkach.

8. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej sporządza sprawozdania rzeczowo – finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazuje je za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej właściwemu wojewodzie.

9. POTRZEBY W ZAKRESIE REALIZACJI ZADANIA

Zabezpieczenia środków finansowych na opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.
Wskazane jest również zatrudnienie asystenta rodziny lub utworzenie rodzin wpierających oraz placówki wsparcia dziennego .

10. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie warunków dla poprawy jakości życia rodzin i dzieci w Mieście Sejny.

Zawarte w programie propozycje były realizowane w 2021 r. w toku bieżącej pracy poszczególnych jednostek.

Ze sprawozdania wynikają następujące kierunki działań dla Miasta Sejny :

- położenie głównego nacisku na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku; wzmocnienie działań profilaktycznych; doskonalenie metod pracy z rodziną, realizowanie różnych form pomocy rodzinie;
- rozwój placówek wsparcia dziennego (w 2021 r. nie była prowadzona żadna placówka)
- dalsza współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny
- zatrudnienie asystenta rodziny, którego zadaniem byłoby wzmocnienie rodziny poprzez prowadzenie systematycznej, bezpośredniej pracy z rodziną,
- zorganizowanie warsztatów dla rodziców, w celu poprawy i umiejętności opiekuńczo-wychowawczych.
- przeprowadzenie naboru na rodziny wspierające

Wskazane jest podejmowane działań przede wszystkim profilaktycznych i wspomagających. W celu osiągnięcia zamierzonych efektów konieczne jest dalsze interdyscyplinarne współdziałanie wielu służb i organizacji działających na rzecz rodziny i dzieci bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

Sprawozdanie sporządziła:

Z up. Burmistrza

Iłona Anna Okoń
Kierownik MOPS w Sejnach